

TOENEMENDE COMPLEXITEIT

Onzin nationale belastingen digitale bedrijven

Wereldwijd zoeken landen naar performante oplossingen om de inkomsten van ondernemingen die op hun grondgebied een substantiële digitale activiteit ontwikkelen, te belasten. Het is maar de vraag of dat soort unilaterale, ongecoördineerde belastingen de stabiliteit, rechtszekerheid en de aantrekkelijkheid voor binnenlandse en buitenlandse investeerders bevorderen. Of integendeel ondermijnen?

Unilaterale belastingen maken het bedrijven – in het bijzonder kmo's – vaak behoorlijk moeilijk om grensoverschrijdende activiteiten te ontwikkelen. Daar zijn verschillende redenen voor. De heffingen zijn complex, verhogen het risico op dubbele belasting en verhouden zich onduidelijk tot andere belastingen die al van toepassing kunnen zijn (bijv. btw of vennootschapsbelasting). De relatie met bestaande dubbelbelastingverdragen is bovendien allerminst helder. Ondanks die vele onbeantwoorde vragen, blijven verschillende landen toch zelf initiatieven nemen.

Dat resulteerde in verschillende types van nationale belastingen op digitale ondernemingen. Het is de bedoeling dat die specifieke belastingen de oneerlijke concurrentie tussen digitale en niet-digitale ondernemingen tegengaan. Ze moeten de compliance van sommige digitale ondernemingen verbeteren en het level playing field verzekeren.

De unilaterale belastingen kunnen in pakweg drie categorieën worden onderverdeeld:

1. Omzetbelastingen;
2. Bronheffingen en advertentietaksen;
3. Alternatieve toepassing van de definitie van vaste inrichting.

Alle drie hebben ze tot doel de belastbare basis in het land waar de consumenten/gebruikers zijn gevestigd te beschermen en uit te breiden.

OMZETBELASTINGEN

Bekende voorbeelden van zogenaamde omzetbelastingen zijn de Indische 'Equalization levy' en de Italiaanse heffing op digitale transacties. In beide gevallen betaalt het bedrijf een percentage van het brutobedrag voor de onlineadvertentiediensten als belasting. De belastbare basis wordt dus gevormd door de transactie en niet door het netto-inkomen gegenereerd door de transactie. In India geldt de transactietaks enkel tussen bedrijven en pas als er een bepaalde jaarlijkse drempel is overschreden. Zodra een vennootschap zonder vestiging in het land de drempel aan inkomsten en een aantal lokale gebruikers overschrijdt, creëert ze een belastingaansprakelijkheid, ongeacht haar locatie.

Om alle complexiteit inzake internationale fiscaliteit te vermijden, stipuleerden Italië en India dat elke bepaling inzake

- ▶ dubbelbelastingverdragen primeert. Enkel situaties, niet gedekt door een dubbelbelastingverdrag, vallen onder de belasting.

Frankrijk hanteert de zogenaamde 'YouTube tax'. Dat is een vlaktaks van 2% op de waarde van een aantal specifieke transacties met consumenten. Alle types businessmodellen worden geïsoleerd, ongeacht of de transacties digitaal of fysiek gebeuren. Als de gebruiker zich in Frankrijk bevindt, doet de locatie van de leverancier er niet toe en is hij verplicht de belasting in te houden en door te storten.

Dergelijke belastingen komen in feite neer op omzetbelastingen. Ze belastingen bedrijven die verschillende marges toepassen op exact dezelfde manier en houden geen rekening met de gedragen kosten. Ze worden geheven 'on top of' de bestaande belastingen die in het vestigingsland en/of in het ander land al betaald worden (bijv. de vennootschapsbelasting) en zijn mogelijk niet aftrekbaar noch

verrekenbaar. Dat is hoogst onrechtvaardig en vormt een disproportionele belasting op bedrijven die verliezen boeken en flinterdunne marges hanteren.

BRONHEFFINGEN EN ADVERTENTIETAKSEN

Een tweede categorie zijn de bronheffingen en 'advertentietaksen', geheven in de vorm van een bronheffing op bepaalde betalingen (in hoofdzaak royalty's) naar buitenlandse bedrijven. Het onderscheid met een omzetbelasting is niet altijd even duidelijk. De Hongaarse belasting bijvoorbeeld bedraagt 7,5% voor belastingplichtigen die een bepaalde omzet halen uit advertenties en heeft ook eigenschappen van een omzetbelasting. De belastbare basis is de boekhoudkundige winst (de zgn. 'net sales revenues').

Het beste voorbeeld is de recente beslissing van het Verenigd Koninkrijk om niet-inwoners die geen vaste inrichting hebben in het VK toch te belastingen. Een voorbeeld. A en B zijn verbonden partijen en A betaalt een royalty aan B voor het gebruik van intellectuele eigendom. A, die geen vaste inrichting heeft in het VK, gebruikt die intellectuele eigendom om inkomsten te genereren in het VK. Het is de bedoeling van het VK om die royalty's voortaan te belastingen door een bronheffing van 20% in te houden.

Dergelijke bronheffingen en 'advertentietaksen' brengen evenveel complexiteit met zich mee als de omzetbelastingen en verhogen bovendien het risico op dubbele belasting.

VIRTUELE AANWEZIGHEID

Andere landen belastingen op basis van digitale aanwezigheid. Zo loopt er in Israël een pilotproject dat moet nagaan wanneer een digitaal bedrijf significant

STRATEGIE EU EN OESO

Om de inflatie aan ongecoördineerde nationale voorstellen te stoppen, doet de Europese Commissie zelf voorstellen om digitale belastingen te introduceren. Ook de OESO heeft het thema bovenaan de agenda gezet.

Lees ook de artikels 'Europese voorstellen: urgent of overhaast?' op p. 14 en 'Niet méér belastingen, maar beter!' op p. 18.

(virtueel) economisch aanwezig is in het land. Een vennootschap zonder vestiging in het land en die onlinediensten aanbiedt aan Israëlische consumenten zal worden belast in Israël. Factoren die een dergelijke digitale aanwezigheid onderbouwen, zijn o.a. het online afsluiten van contracten, een significant gebruik van de diensten van de vennootschap en een website die duidelijk is gericht op de Israëlische markt (bijv. in het Hebreeuws, met toepassing van de lokale munt ...).

Ook het Verenigd Koninkrijk past met een 'Diverted Profit Tax' (DPT) een soort 'Google Tax' toe. Die is uitsluitend van toepassing op vennootschappen, zonder vestiging in het land, die een artificiële structuur hebben opgezet om een vaste inrichting te voorkomen. Er wordt een omzeldrempel gehanteerd zodat de facto enkel multinationals met zo'n grote omzet worden geïsoleerd. Het tarief van de DPT (25%) is hoger dan het normale tarief (19%) in de vennootschapsbelasting en fungeert dus als een incentive voor multinationals om hun structuren aan te passen.

Dit concept van digitale aanwezigheid sluit het dichtst aan bij de voorstellen inzake vaste virtuele inrichting van de EU en de OESO. Hoewel het concept nog moet worden verfijnd, geniet de piste een brede consensus. ■

¹ <https://www.euractiv.com/section/digital/video/commission-hungary-s-internet-tax-is-a-terrible-idea/> 28/10/2014

De Europese Commissie wil de inflatie aan ongecoördineerde nationale voorstellen een halt toeroepen

NAAR EEN INTERNETBELASTING?

Hongarije experimenteerde een hele tijd met een 'internetbelasting' op basis van het datagebruik van de consument. De belasting moest worden ingehouden door de telecomoperatoren, maar werd uiteindelijk afgevoerd. Die beslissing had echter meer te maken met de protesten tegen huidig premier Orban dan tegen de belasting zelf. De Europese Commissie was principieel gekant tegen zo'n internetbelasting en noemde het een "vreselijk idee dat de vrijheid beperkt en niet zal werken"¹. De Europese Commissie verwierp ook het belastingen van data, gelet op de potentiële groei van het datavolume.